Regimen sanitatis salernitanum

Autor:
Data de publicació: 30-05-2012

Ens agradi o no.. al "Regimen Sanitatis Salernitanum" hi tenim dibuixat un "típic cagané català" en plena Edat Mitjana .. (que hi feiem els catalans a Salern?.. si més no.. l'Arnau..)

Composat i comentat per l'Arnau de Vilanova a Montecassino - Salerno.. ens l'il·lustra amb la figura d'un cagané.. Be!..que hi ha més important per a la salut?..

Els Regimen Sanitatis són generalment escrits en llatí, però, des de mitjans dels '300, es tradueixen a la llengua vernacla, o fins i tot estan escrits directament en eixa llengua, en prosa, però de vegades també en versos fàcils de memoritzar.

El més famós d'aquest gènere és el "Regimen Sanitatis Salernitanum", probablement compost i sens dubte comentat per Arnau de Villanova (c.1240-1312) sobre material preexistent, molts d'ells procedents directament o indirectament de la Escola de Medicina Salernitana.

Comentari al Regimen Sanitatis

Ens agradi o no.. al "Regimen Sanitatis Salernitanum" hi tenim dibuixat un "típic cagané català" en plena Edat Mitjana .. (que hi feiem els catalans a Salern?.. si més no.. l'Arnau..)

Composat i comentat per l'Arnau de Vilanova a Montecassino - Salerno.. ens l'il·lustra amb la figura d'un cagané.. Be!..que hi ha més important per a la salut?..

Els textos "divulgatius", que contenien normes bàsiques sobre la salut eren un gènere present en les tradicions grega i àrab, que fan la seva aparició a Europa des de mitjans del segle XIII, arribant a la seva major difusió a la Baixa Edat Mitjana. Aquests textos es dirigeixen als homes d'alta posició social, donant-los consells per tal d'evitar el risc d'una malaltia, però, es diferencien dels "consilia" (literatura mèdica contemporània), on els consells s'estructuren al voltant d'un exemple real, (generalment el destinatari del Consilium) i no donen normes sobre la conservació d'un estat general de salut, sinó que en general enfronten directament el tema d'una malaltia en concret.

Els Regimen Sanitatis eren generalment escrits en llatí, però, des de mitjans dels '300, es tradueixen a la llengua vernacla, o fins i tot estan escrits directament en eixa llengua, en prosa, però de vegades també en versos fàcils de memoritzar.

El més famós d'aquest gènere és el "Regimen Sanitatis Salernitanum", probablement compost -i palesament.. comentat- per Arnau de Vilanova (c.1240-1312) sobre materials preexistents, alguns d'ells procedents directa o indirectament de l'Escola de Medicina Salernitana.

És un text de gran importància, tant és així que la primera edició es va imprimir per primera vegada el 1479, en la forma original de 364 versos . El text va ser sotmès a reimpressions freqüents, en el que cada estudiós va afegir algun vers referint-se a algun codex, de manera que en la reedició de 1639 ja havia passat a 1.096 versos. Salvatore de Renzi, a la Collectio Salernitana (1852) reportava 2130 versos i així el 1859 es reimprimí amb 3.520 versos. Aquesta operació gegantina havia portat a fusionar amb els materials inicials obres més heterogènies, d'origen divers i algunes vegades d'autenticitat dubtosa. El fet és que a una d'aquestes darreres reimpressions addicionals, sense comentaris i sense traumes, hi ha escrits quatre versos sobre els beneficis del cafè per a la salut .

L'obra consta de tres parts:la primera és sobre les "sex res non naturales" (coses que regulen la salut.. de les que l'home pot fer una elecció), una segona sobre la "dietètica i les virtuts dels aliments" i una tercera sobre la complexió i l'ús de les sangries.

Resumint, es tracta d'un petit manual en el que es divulguen els conceptes bàsics de la medicina medieval i, especialment, la dietètica, però de fet és un assessor valuós per al metge en exercici.

Regimen sanitatis Salernitanum

Tipus
obra escrita

Fitxa

Autor
valor desconegut

Llengua
llatí

Dades i xifres

Gènere
Regimen sanitatis (en)

Regimen sanitatis Salernitanum —Regla sanitària Salernitana— (conegut com a Flos medicinae o Lilium medicinae; La Flor de la Medicina o El Lliri de la Medicina) és un poema didàctic medieval escrit en vers d'hexàmetre. Se suposa que és un treball de l'Escola Mèdica Salernitana, de la qual pren altre nom, Flos medicinae scholae salerni.

Contingut

Origen
Es creu que el Regimen va ser escrit el segle xii o el segle xiii, tot i que algunes fonts calculen que fou més aviat (1050).[1] Encara que el llibre porta el nom de la famosa Escola mèdica medieval, no és segur que s'originés allà.

Segons la tradició, el poema va ser escrit per tutelar la salut de Robert II de Normandia. El veritable autor és desconegut, però generalment s'atribueix a Joan de Milà.

Contingut

El poema tracta de la pràctica mèdica domèstica com procediments higiènics diaris i dieta (p. ex. il·lustra els usos terapèutics del vi).[2] El primerenc Regimen va ser organitzat per sis no naturals: segons Galè són, aire, menjar i beguda, dormint i despertant, moviment i descans, excrecions i retencions, i somnis i les passions de l'ànima. El contingut original esmenta a més a més humors, les complexions (temperaments), i algunes malalties. També descriu una flebotomia, amb informació sobre una sagnia.[3]

La versió llatina original fou comentada i editada per Arnau de Vilanova. El Regimen era contemporani al Secretum Secretorum, un manual de salut escrit per pseudo-Aristòtil. Tanmateix, el Regimen va ser més popular perquè els versos rimats eren més fàcils de recordar. Va ser traduït a llengües vernacles: irlandès, bohemi, occità, hebreu, alemany, anglonormand, i italià.[3] Tot seguint a la seva primera impressió, el llibre va ser traduït a gairebé cada llengua europea, va aconseguir una popularitat enorme i es van reproduir gairebé quaranta edicions diferents abans de 1501. Va ser referenciat com a text mèdic erudit i se'n parlà fins al segle xix. Diverses edicions i versions de l'obra va circular pertot arreu d'Europa, moltes amb comentaris afegits o material tret del poema original. Durant aquest interval, el Regimen va ser expandit de l'original de 364 línies a 3.526 versos d'hexàmetre.[3]

La primera traducció anglesa va ser feta per John Harington el 1608 i, uns anys més tard, el 1871, es va fer una traducció més acurada medicament pel doctor americà John Ordronaux.[4]

Cites

Cur moriatur homo, cui salvia crescit in horto? (llatí): Per què ha de morir un home que té sàlvia al seu jardí?
Si tibi deficiant medici, medici tibi fiant / Haec tria: mens laeta, requies, moderata diaeta (text llatí): Si els metges et fallen, confia en aquests tres metges: / Ment alegre, repòs, i dieta moderada.

Referències

? (alemany) bibliotheca Augustana
? «Chronology of Wine as a Medicine». Arxivat de l'original el 25 d'agost 2003. [Consulta: 22 juny 2016].
? Anar a :3,0 3,1 3,2 Melitta Weiss Adamson: Food in Medieval Times, pp. 217-220. Westport, CT: Greenwood Press, 2004. ISBN 0-313-32147-7
? Ordronaux, J. Translation into English verse of Regimen Sanitatis Salerni. Scuola Medica Salernitana. Lippincott, 1871.

Enllaços externs

Text anglès
Text llatí Arxivat 2018-11-19 a Wayback Machine.
Revisions d'edicions

Registres d'autoritat

WorldCat
BNE: XX3977319
BNF: cb122933900
GND: 4312678-9
LCCN: n85800838

VIAF: 180670137
SUDOC: 03178271X
BIBSYS: 98039193
NDL: 001265900